LEARNING MANAGEMENT SYSTEM IMKONIYATLARI

Axmedova Zulxumor Ikromovna

Osiyo Xalqaro Universiteti

"Umumtexnik fanlar" kafedrasi o'qituvchisi

axmedovazulxumor85@gmail.com

KIRISH

Jahon tajribasida oliy ta'limning muhim maqsadlaridan biri - bu talabalarni kasbiy rivojlantirish, ularning bilish mahoratlarini shakllantirish va olingan bilimi, ko'nikma, malaka va kompetentsiyalarini hayotga amaliy qo'llash texnologiyalari tatbiq etilgan. O'zbekiston Respublikasi vazirlar mahkamasining 2020-yil 2-martdagi PF-5953-son farmonida "2020/2021 o'quv yilidan boshlab respublika oliy ta'lim muassasalarida o'quv jarayonini bosqichma-bosqich kredit-modul tizimiga o'tkazish tartibi joriy etilsin" deyilgan. Bu tizimda talabalarning mustaqil ishlashiga ajratilgan soatlar ulushi oshirilgan.

Shunga asosan oliy ta'lim muassalarida ta'lim tizimining sifatini oshirish maqsadida an'anaviy o'qitish vositalari bilan bir qatorda zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini yaratish va qo'llash kerak bo'ladi. Bu masalani hal qilish uchun o'qitishga mo'ljallagan dasturiy vositalarni, jumladan elektron o'quv-uslubiy majmualarni ishlab chiqish kerak bo'ladi.

LEARNING MANAGEMENT SYSTEM IMKONYATLARI

Elektron ta'lim zamonaviy dunyo ta'lim sohasining ajralmas qismiga aylandi. Texnologiyaning rivojlanishi va Internetning mavjudligi bilim va ko'nikmalarga ega bo'lish uchun yangi imkoniyatlarni ochdi. Elektron ta'lim ta'limni o'zgartiruvchi va uni yanada qulayroq hamda samaraliroq qiladigan kuchli vositadir. Bu bilim va ko'nikmalarga ega bo'lish uchun qulaylik, moslashuvchanlik va ko'plab

imkoniyatlarni taqdim etadi. Texnologiyaning rivojlanishi bilan elektron ta'lim rivojlanishda davom etadi va kelajakda ta'lim uchun yangi istiqbollarni ochadi.

Zamonaviy dunyoda elektron ta'lim turli sohalarda o'quvchilarni o'qitish va rivojlantirish jarayonining ajralmas qismiga aylandi. Biroq, platformalar va kontent formatlarining xilma-xilligi bilan elektron o'quv materiallarini standartlashtirishga ehtiyoj mavjud. Quyida biz eng keng tarqalgan elektron ta'lim standartlaridan biri bo'lgan SCORMni ko'rib chiqamiz. Biz uning asosiy tamoyillari va imkoniyatlarini tavsiflaymiz, shuningdek, undan foydalanishning afzalliklarini ko'rib chiqamiz.

SCORM nima: SCORM (Sharable Content Object Reference Model) yoki "Umumiy kontent ob'ektiga havola modeli" - bu eLearning kontentini yaratish va yetkazib berish uchun ishlab chiqilgan texnologiya standartlari va spetsifikatsiyalar to'plami. SCORM umumiy qoidalar va tarkibning tuzilishini, shuningdek, ta'lim mazmuni va ta'limni boshqarish tizimi (LMS) o'rtasidagi o'zaro ta'sir usullarini belgilaydi. SCORMning asosi hisoblanadi.

SCORM elektron ta'lim sohasidagi muhim standart bo'lib, kontentning muvofiqligi va tuzilishini, shuningdek, ta'limni boshqarish tizimlari bilan integratsiyani ta'minlaydi. Uning ishlatilishi interaktiv va moslashuvchan o'quv materiallarini yaratish, shuningdek, taraqqiyotni kuzatish va talabalar faoliyatini baholash imkonini beradi. SCORM rivojlanishda va ta'lim va o'qitishdagi o'zgaruvchan ehtiyojlarga moslashishda davom etmoqda, bu esa uni elektron ta'limning asosiy standartlaridan biriga aylantiradi.

TinCan API (shuningdek, Experience API yoki xAPI nomi bilan ham tanilgan) o'quvchilarning o'rganishi va tajribasi ma'lumotlarini elektron tarzda kuzatish va to'plash uchun mo'ljallangan ma'lumotlar uzatish standartidir . Bu avvalgi SCORM standarti bilan solishtirganda yangi darajadagi moslashuvchanlik va imkoniyatlarni ta'minlaydi va ta'lim va rivojlanishda zamonaviy ta'lim usullari va tahlillarini rivojlantirish uchun eshiklarni ochadi.

TinCan API SCORMga zamonaviy muqobil sifatida uning cheklovlarini yengib o'tish va zamonaviy muhitda, jumladan, mobil qurilmalar, ijtimoiy tarmoqlar va onlayn

platformalarda o'rganish va rivojlanish imkoniyatlarini oshirish uchun ishlab chiqilgan. Bu yerda TinCan API ning ba'zi asosiy jihatlari va xususiyatlarini ko'rish mumkin :

Elektron ta'limning sakkizta jihatlarini o'rganish. *Bedral Xan* (Badrul H. Khan) tomonidan taklif etilgan elektron ta'lim kontseptsiyasida sakkizta: pedagogik, texnologik, pedagogik interfeys dizayni, baholash, boshqarish, resurslarni qo'llab quvvatlash, etik asoslar, asbob uskunalar jihati mavjud. Tizim qulay va batafsil tekshiruvchi ro'yxatdan iborat. Ushbu ro'yxat muassasalar ta'lim texnologiyalarni joriy etishga qanchalik tayyorligini yoki ularning o'sishi uchun qanday imkoniyatlari mavjudligini mustaqil baholash uchun instrument bo'lib xizmat qiladi. Ushbu tizim model bo'lib hisoblanmaydi, chunki tizim o'quv muhiti texnologiyalarini ishlab chiqishning muayyan protsedurasini nazarda tutmaydi. Biroq tizim veb va aralash o'qitish negizida o'qitishni ishlab chiqish, yaratish, joriy etish va baholash masalalarini hisobga oladi hamda quyidagilarni boshqarishga xizmat qiladi:

- Ta'lim texnologiyalarni va aralash o'qitish uchun materiallarni rejalashtirish va ishlab chiqish;

- Ta'lim texnologiyalari, virtual o'qitishning aralash va qulaylik yaratilgan muhit uchun resurslarni tashkil etish;

- Korporatsiya, davlat va xususiy oliy o'quv yurtlari, virtual universitetlar va kiber-maktablar uchun taqsimlangan o'qitish tizimini yaratish;

- Ta'limni boshqarish tizimini va mualliflikning kompleksli tizimini ishlab chiqish;

- Aralash o'qitishning ta'lim texnologiyalari, kurslari va dasturlarini baholash;

Ta'lim texnologiyalarini yaratish, o'qitishni boshqarish va o'quv kontentini boshqarish uchun instrumentlar va tizimlarni baholash.

Nazorat ishlarini rо'yxatga olish tartibi

1. Talabalar nazorat ishlarini оʻrganilayotgan fanning ishchi dasturida kоʻrsatilgan grafik asosida bajarishi va ularni sessiya boshlanishiga qadar topshirishi zarur.

2. Talabalar tomonidan semestr (oʻquv yili) davomida Moodle ta'lim axborot tizimida avtomatik ravishda bajarilgan barcha nazorat ishlari qayd etilib boriladi.

3. Moodle ta'lim axborot tizimida avtomatik ravishda ushbu ishlar roʻyxatga olish jurnaliga qayd qilinadi va ular topshirilgan sana koʻrsatiladi.

4. Nazorat ishlari kafedralarning mas'ul professor-oʻqituvchilari tomonidan olib ketiladi va bu haqida dekanatdagi roʻyxatga olish jurnaliga qayd qilinadi, bunda sana va nazorat ishlarini qabul qilib olgan shaxsning imzosi koʻrsatiladi.

5. 7 kundan kechiktirilmagan holda barcha topshirilgan nazorat ishlariga taqriz beriladi va taqriz natijalari oʻqituvchi tomonidan Moodle ta'lim axborot tizimidagi roʻyxatga olish jurnaliga sinov topshirilganligi yoki topshirilmaganligi haqida qayd qilinadi, ishlarni qaytarish sanasi koʻrsatiladi. Salbiy taqriz olgan ishlar qayta ishlash uchun qaytariladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR ROʻYXATI

1. Ikromovna, A. Z. (2023). SQL (STRUCTURED QUERY LANGUAGE) STATISTICAL PACKAGES OF CAPABILITIES. *Best Journal of Innovation in Science, Research and Development*, *2*(12), 781-787.

2. Ikromovna, A. Z. (2023). SQL (STRUCTURED QUERY LANGUAGE) CAPABILITIES OF THE STATISTICAL DATABASE LANGUAGE. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *3*(5), 274-280.

3. Akhmedova, Z. (2023). EDUCATIONAL MANAGEMENT SYSTEMS, ELECTRONIC EDUCATION: TASKS AND OPPORTUNITIES. *Theoretical aspects in the formation of pedagogical sciences*, *2*(21), 171-177.

4. Ikromovna, A. Z. (2023). Programming Environments for Creating Mobile Applications on the Android Operating System. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, *1*(10), 305-309.

5. Axmedova, Z. I. (2023). LMS TIZIMIDA INTERAKTIV ELEMENTLARNI YARATISH TEXNOLOGIYASI. *Educational Research in Universal Sciences*, *2*(11), 368-372.

6. Ikromovna, A. Z. (2023). USING THE USEFUL ASPECTS OF THE MOODLE SYSTEM AND ITS POSSIBILITIES. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, *1*(9), 201-205.

7. Axmedova, Z. (2023). MOODLE TIZIMI VA UNING IMKONIYATLARI. *Development and innovations in science*, *2*(11), 29-35.

8. Zulxumor, A. (2022). IMPLEMENTATION OF INTERACTIVE COURSES IN THE EDUCATIONAL PROCESS. *ILMIY TADQIQOT VA INNOVATSIYA*, *1*(6), 128-132.

9. qizi Latipova, S. S. (2023). BETA FUNKSIYA XOSSALARI VA BU FUNKSIYA YORDAMIDA TURLI MASALALARNI YECHISH. *GOLDEN BRAIN*, *1*(34), 66-76.

10. qizi Latipova, S. S. (2023). SOLVING THE INVERSE PROBLEM OF FINDING THE SOURCE FUNCTION IN FRACTIONAL ORDER EQUATIONS. *International Multidisciplinary Journal for Research & Development*, *10*(12).

11. Latipova, S. S. (2023). SOLVING THE INVERSE PROBLEM OF FINDING THE SOURCE FUNCTION IN FRACTIONAL ORDER EQUATIONS. *Modern Scientific Research International Scientific Journal*, *1*(10), 13-23.

12. qizi Latipova, S. S. (2023). HEAT PHYSICAL MEANING AND ORIGIN OF DIFFUSION EQUATIONS. *International Multidisciplinary Journal for Research & Development*, *10*(12).

13. daughter Latipova, S. S. (2023). HEAT PHYSICAL MEANING AND ORIGIN OF DIFFUSION EQUATIONS. *World of Scientific news in Science*, *1*(2), 163-176.

14. Shahnoza, L. (2023, March). KASR TARTIBLI TENGLAMALARDA MANBA VA BOSHLANG'ICH FUNKSIYANI ANIQLASH BO'YICHA TESKARI MASALALAR. In *" Conference on Universal Science Research 2023"* (Vol. 1, No. 3, pp. 8-10).

15. qizi Latipova, S. S. (2023). RIMAN-LUIVILL KASR TARTIBLI INTEGRALI VA HOSILASIGA OID AYRIM MASALALARNING ISHLANISHI. *Educational Research in Universal Sciences*, *2*(12), 216-220.

16. qizi Latipova, S. S. (2023). MITTAG–LIFFLER FUNKSIYASI VA UNI HISOBLASH USULLARI. *Educational Research in Universal Sciences*, *2*(9), 238-244.

17. qizi Latipova, S. S. (2023). KASR TARTIBLI HOSILA TUSHUNCHASI. *SCHOLAR*, *1*(31), 263-269.

18. Sharipova, M. P. L. (2023). CAPUTA MA'NOSIDA KASR TARTIBLI HOSILALAR VA UNI HISOBLASH USULLARI. *Educational Research in Universal Sciences*, *2*(9), 360-365.

19. Sharipova, M. P. (2023). MAXSUS SOHALARDA KARLEMAN MATRITSASI. *Educational Research in Universal Sciences*, *2*(10), 137-141.

20. Madina Polatovna Sharipova. (2023). APPROXIMATION OF FUNCTIONS WITH COEFFICIENTS. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, *1*(9), 135–138.

21. Madina Polatovna Sharipova. (2023). Applications of the double integral to mechanical problems. International journal of sciearchers,2(2), 101-103.

22. Sharipova, M. P. L. (2023). FINDING THE MAXIMUM AND MINIMUM VALUE OF A FUNCTION ON A SEGMENT. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, *1*(9), 245-248.

23. Sharipova, M. P. (2023). FUNKSIYALARNI KOEFFITSIENTLAR ORQALI FUNKSIYALARNI YAKINLASHTIRISH HAQIDA MA'LUMOTLAR. GOLDEN BRAIN, 1(34), 102–110.

24. Sharipova, M. (2023, December). RELATIONSHIPS BETWEEN STRAIGHT LINES AND PLANES IN SPACE. In *Международная конференция академических наук* (Vol. 2, No. 12, pp. 60-66).

25. Sharipova, M. (2023). FRACTIONAL DERIVATIVES. *Академические исследования в современной науке*, *2*(27), 106-113.

26. Sharipova, M. (2023). CORRECT PLACED AND CORRECT NOT PLACED ISSUES. *Models and methods in modern science*, *2*(13), 115-121.

27. Sharipova, M. (2023). HEAT SPREAD EQUATION. *Инновационные исследования в науке*, *2*(12), 50-56.

28. Madina Polatovna Sharipova. (2023). HIGH MATH SCORE AND INTERVAL ASSESSMENT. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, *1*(10), 420–424.

29. Madina Polatovna Sharipova. (2023). IN HIGHER MATHEMATICS, THE EXTREMUM OF A MULTIVARIABLE FUNCTION. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, *1*(10), 425–429.

30. Муродов, О. Т. (2023). РАЗРАБОТКА АВТОМАТИЗИРОВАННОЙ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ ТЕМПЕРАТУРЫ И ВЛАЖНОСТИ В ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ КОМНАТ. *GOLDEN BRAIN*, *1*(26), 91-95.

31. Murodov, O. T. R. (2023). ZAMONAVIY TA'LIMDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI VA ULARNI QO 'LLASH USUL VA VOSITALARI. *Educational Research in Universal Sciences*, *2*(10), 481-486.

32. Murodov, O. T. (2023). INFORMATIKA FANINI O'QITISHDA YANGI INNOVATSION USULLARDAN FOYDALANISH METODIKASI. GOLDEN BRAIN, 1(34), 130–139.

33. Xamroyevna, B. M. (2023). ORGANIZM TO 'QIMALARINING ZICHLIGINI ANIQLASH. *GOLDEN BRAIN*, *1*(34), 50-58.

34. Mukhtaram Bobokulova Khamroyevna. (2023). Radiation Protection. Dosimetry . Central Asian Journal of Medical and Natural Science, 4(6), 134-139.

35. qizi Sharopova, M. M. (2023). RSA VA EL-GAMAL OCHIQ KALITLI SHIFRLASH ALGORITMI ASOSIDA ELEKTRON RAQMLI IMZOLARI. RSA

OCHIQ KALITLI SHIFRLASH ALGORITMI ASOSIDAGI ELEKTRON RAQAMLI IMZO. *Educational Research in Universal Sciences*, *2*(10), 316-319.

36. Sharopova, M. M. qizi . (2023). JAVA TILI YORDAMIDA OB'EKTGA YUNALTIRILGAN DASTURLASH ASOSLARI BILAN TANISHISH. GOLDEN BRAIN, 1(34), 111–119.

37. Sharopova, M. (2023). CHOOSE: COMPOSITION OR INHERITANCE. *Science and innovation in the education system*, *2*(13), 96-102.

38. Sharopova, M. (2023). JAVA PROGRAMMING IN THE LANGUAGE HERITAGE TO DO SYNTAX. *Current approaches and new research in modern sciences*, *2*(12), 82-87.

39. Sharopova, M. (2023). ARRAY AND ARRAYS INSTALLATION. *Development of pedagogical technologies in modern sciences*, *2*(12), 102-107.

40. Sharopova, M. (2023). CLASSES AGAIN APPLY. *Solution of social problems in management and economy*, *2*(13), 106-111.

41. qizi Sharopova, M. M. (2023). INTRODUCING" PROGRAM CONTROL OPERATORS" IN THE JAVA PROGRAMMING LANGUAGE. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *3*(5), 222-231.

42. qizi Sharopova, M. M. (2023). Working with folders in the JAVA programming language. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, *3*(5), 232-236.

43. Behruz Ulugbek og, Q. (2023). TECHNOLOGY AND MEDICINE: A DYNAMIC PARTNERSHIP. *International Multidisciplinary Journal for Research & Development*, *10*(11).

44. Behruz Ulug'bek o'g', Q. li.(2023). Mobil ilovalar va ularni bajarish jarayoni. *Xalqaro ilmiy tadqiqotchilar jurnali* , *2* (2).

45. Behruz Ulug'bek o'g', Q. (2023). SUN'IY NERV TIZIMLARIDAN MODELLASHDA FOYDALANISH. *Fan va texnologiyaning ko'p tarmoqli jurnali* , *3* (5), 269-273.

46. Behruz Ulug'bek og', Q. (2023). TEXNOLOGIYA VA TIBBIYOT: DİNAMIK HAMKORLIK. *Tadqiqot va ishlanmalar bo'yicha xalqaro multidisipliner jurnali* , *10* (11).

47. Jurakulov, S. Z., & Nurboyev, O. (2023). FIZIKA FANINING BO 'LIMLARINING RIVOJLANISHDAGIDAGI ASOSIY AHAMIYATI. GOLDEN BRAIN, 1(33), 162-167.

48. Jurakulov, S. Z., & Nurboyev, O. (2023). FIZIKA FANINING BO 'LIMLARINING RIVOJLANISHDAGIDAGI ASOSIY AHAMIYATI. GOLDEN BRAIN, 1(33), 162-167.

49. Jurakulov, S. (2023). IMPACT OF THE MINING INDUSTRY ON PEOPLE AND THE ENVIRONMENT. Theoretical aspects in the formation of pedagogical sciences, 2(21), 143-150.

50. Jurakulov, S. (2023). CHANGES IN LANGUAGE DUE TO NEW PHYSICS. Models and methods in modern science, 2(13), 77-87.

51. Jalolov, T. S. (2023). СОЗДАНИЕ ПРОГРАММЫ ДЛЯ ИМИТАЦИИ ШИФРОВАНИЯ МАШИНЫ ENIGMA НА ЯЗЫКЕ PYTHON. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, *1*(5), 317-323.

52. Jalolov, T. S. (2023). STUDY THE PSYCHOLOGY OF PROGRAMMERS. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, *1*(10), 563-568.

53. Tursunov, B. J., & Allanazarov, G. O. (2019). Perspektivnye tehnologii proizvodstva po uluchsheniyu kachestva benzina. *Theory and practice of contemporary science*, *3*(45), 305-308.

54. Турсунов, Б. Ж., & Алланазаров, Г. О. (2019). Перспективные технологии производства по улучшению качества бензина. *Теория и практика современной науки*, (3 (45)), 305-308.

55. Tursunov, B. Z. (2023). Analysis of Concepts About the Effect of an Explosion in Solid Wednesday. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, *1*(10), 296-304.

56. Tursunov, B. Z. (2023). Methods of Control of Explosion Energy Distribution in Rocks. *Intersections of Faith and Culture: American Journal of Religious and Cultural Studies (2993-2599)*, *1*(10), 108-117.

57. Tursunov, B. Z. (2023). WASTE-FREE TECHNOLOGY FOR ENRICHMENT OF PURIFIC COPPER-ZINC ORE. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, *1*(9), 288-293.

58. Tursunov, B. Z. (2023). ANALYSIS OF MODERN METHODS FOR OIL SLUDGE PROCESSING. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, *1*(9), 280-287.

59. Jumaev, K., & Tursunov, B. (2022, December). Environmentally friendly technology for obtaining fuel briquettes from oil waste. In *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science* (Vol. 1112, No. 1, p. 012005). IOP Publishing.

60. Ахмедова, О. Б., Турсунов, Б. Ж., & угли Худойбердиев, Н. Н. (2022). Анализ физико-химических свойств нефтешламов Бухарского НПЗ и рациональные способы их утилизации. *Science and Education*, *3*(6), 495-507.

61. Турсунов, Б. Д. (2016). Анализ и выявление путей совершенствования процессов горного дела. *Молодой ученый*, (23), 105-106.